

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudců Mgr. Věry Jachurové a Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobkyně: **V. H.**

zastoupený JUDr. Veronikou Pupalovou, advokátkou
se sídlem Cheb, Májová 606/35

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě ze dne 31. 10. 2025 na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 10. 10. 2025 její žádost o udělení dočasné ochrany zaevidovanou pod sp. zn. OAM-0430786/DO-2025 jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobkyně o udělení dočasné ochrany zaevidované pod č. j. OAM-0430786/DO-2025.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 6 135 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně JUDr. Veroniky Pupalové, advokátky.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala vydání rozsudku, kterým by soud vyslovil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni dne 10. 10. 2025 vrátil její žádost o udělení dočasné ochrany jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Zároveň navrhla, aby soud žalovanému zakázal pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti o poskytnutí dočasné ochrany žalobkyni.
2. V žalobě uvedla, že žalovaný vyhodnotil předmětnou žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou z důvodu, že žalobkyni byla udělena dočasná ochrana v jiném členském státě Evropské unie (dále jen „EU“), konkrétně v Rumunsku. Žalovaný tudíž přistoupil k vrácení této žádosti s odkazem na § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“).
3. Žalobkyně je přesvědčena, že splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany v České republice (dále jen „ČR“), a její žádost proto neměla být vyhodnocena jako nepřijatelná. Odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025 č.j. 1 Azs 174/2024-42 opřený o platnou judikaturu, například o rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) *Krasiliva*. Žalobkyni je zároveň znám rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2025 č.j. 6 A 122/2024-55, na základě kterého došlo žalovaným již k samotnému provedení obsahu rozsudku.
4. Vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyně považuje za soudně přezkoumatelné, jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025 č.j. 1 Azs 174/2024-24. Žalobkyně dále uvedla, že z Ukrajiny utekla před válkou v obavě o svůj život, kdy se rozhodla žít svobodně v ČR společně se svou rodinou a svými přáteli. Pro svou cestu z Ukrajiny zvolila bezpečné Rumunsko, přes které pouze tranzitovala a které jí automaticky dne 11. 1. 2023 udělilo dočasnou ochranu, aniž by si takový postup přála. Na území ČR pak žalobkyně prostřednictvím rumunské ambasády pobyt v Rumunsku zrušila a odevzdala tzv. rumunský „Permis“. Poté, co zjistila, že žalovaný udělil pobytové oprávnění jinému žadateli, pokusila se dne 10. 10. 2025 podat svou žádost o udělení dočasné ochrany. Žalobkyně je přesvědčena, že bránění v podání její žádosti o dočasnou ochranu představuje nezákonný zásah.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl žalobu zamítnout. Poukázal na dopis, který Ministerstvo vnitra zveřejnilo a dne 28. 8. 2025 odeslalo Evropské komisi (dále též „EK“). Tímto dopisem oznámilo vyčerpání kapacit pro zvládání následků hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny a informovalo EK o aktivaci nového zákonného důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina, kterým je stanovena nepřijatelnost žádostí o dočasnou ochranu v případě, že je podá cizinec, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě EU nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu. Uveřejněním tohoto dopisu byla splněna jedna z podmínek uvedená v § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina, tedy že Ministerstvo vnitra již EK zaslalo oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob.
6. Žalovaný má za to, že v případě žalobkyně byla splněna i druhá podmínka vyplývající z § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina, neboť žalobkyně figuruje v Platformě pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany mezi členskými státy (*Temporary Protection Platform*) jako držitelka dočasné ochrany v Rumunsku.

7. Žalovaný zdůraznil, že posuzovaná žádost je nepřijatelná z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina. V této souvislosti se pozastavil nad tím, zda si této skutečnosti je vědoma také žalobkyně, která v žalobě odkazuje na aplikaci ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina.
8. Z výše uvedeného je podle žalovaného zřejmé, že postupoval v souladu s Legis Ukrajina, pokud žádost žalobkyně o udělení dočasné ochrany vyhodnotil jako nepřijatelnou. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina považuje žalovaný za souladné s uniijním právem, neboť z uniijního práva nevyplývá osobám, které již v jiném členském státě využily práv vyplývajících z dočasné ochrany, zejména pak získaly povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, právo na to, aby se přemístily do jiného členského státu a tam získaly pobytové oprávnění z titulu dočasné ochrany znovu. Výjimku představují pouze situace upravené v čl. 15 a 26 směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001, o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“). Ze směrnice o dočasné ochraně však nevyplývá právo sekundárního pohybu osob, které již požívají dočasné ochrany v jiném členském státě, ani implicitně. O tom svědčí samotná textace čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně. Pokud by toto ustanovení mělo dopadat i na osoby, které již toto pobytové oprávnění získaly v jiném členském státě, muselo by znít jinak, a především by nesměla být součástí směrnice o dočasné ochraně ustanovení čl. 15 a čl. 26. Jelikož právo sekundárního pohybu v rámci EU držitelům dočasné ochrany neplyne přímo ze směrnice o dočasné ochraně, je podle žalovaného otázkou, zda jej lze skutečně dovodit jen z toho, že se členské státy dohodly neaplikovat čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Tento článek upravuje pouze povinnosti členských států navzájem a nic dalšího z něj nevyplývá. Na držitele oprávnění k pobytu může mít nanejvýše zprostředkovaný vliv a neplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně nemůže založit osobě požívající dočasné ochrany, které bylo vydáno povolení k pobytu podle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně jedním členským státem, právo získat toto povolení v jiném členském státě. Žalovaný pak poukázal na to, že právě z dohody členských států o neaplikování čl. 11 směrnice o dočasné ochraně Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dovozuje existenci práva na přemístění do jiného členského státu a získání nového povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v členském státě, kam se cizinec přemísť.
9. Žalovaný dále zdůraznil, že pro oblast týkající se druhotných pohybů byly prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2025/1460 ze dne 15. 7. 2025 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 (dále jen „prováděcí rozhodnutí 2025/1460“) přijaty dva nové recitály (č. 5 a č. 6). Z nich je dle žalovaného jasně patrná vůle členských států jakožto účastníků dohody o neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně nepředávat si neoprávněně pobývajícím držitelům povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany a nic víc. Protože nové recitály prováděcího rozhodnutí 2025/1460 nejsou součástí normativního textu tohoto prováděcího rozhodnutí, ale slouží jako vodítka pro výklad, je zřejmé, že nejsou vázány na účinnost samotného prováděcího rozhodnutí 2025/1460, do jehož textu byly začleněny. Jejich text tedy dodatečně osvětluje význam dohody členských států o neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně a poukazuje na to, že druhotný pohyb držitelů oprávnění k pobytu z dočasné ochrany je nežádoucí.
10. Po posouzení věci samé soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

11. Nejprve je třeba zmínit, že Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 3. 4. 2025 č. j. 1 Azs 174/2024-42 a č. j. 1 Azs 336/2024-42 podrobně posoudil (ne)soulad § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina s unijním právem a své závěry strukturovaně a přesvědčivě odůvodnil. Městský soud v Praze tyto závěry následoval například v rozsudcích ze dne 23. 4. 2025 č. j. 10 A 6/2025-61, ze dne 29. 4. 2025 č. j. 3 A 79/2024-46, ze dne 30. 4. 2025 č. j. 17 A 10/2024-50 nebo ze dne 7. 5. 2025 č. j. 11 A 110/2024-44. Posléze zohlednil také novou navazující argumentaci žalovaného, a to v rozsudcích ze dne 16. 5. 2025 č. j. 10 A 42/2025-33, ze dne 20. 5. 2025 č. j. 5 A 42/2025-39, ze dne 3. 6. 2025 č. j. 18 A 22/2025-52, ze dne 17. 6. 2025 č. j. 10 A 56/2025-39, ze dne 1. 7. 2025 č. j. 15 A 58/2025, ze dne 17. 7. 2025 č. j. 18 A 49/2025-33 nebo ze dne 11. 9. 2025 č. j. 17 A 97/2025 – 33. Soud v nyní projednávané věci nevidí důvod se od závěrů vyjádřených v těchto rozhodnutích odchýlovat, proto na ně bude dílem odkazovat a dílem je stručně zopakuje.
12. Ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
13. První, druhá, čtvrtá a pátá podmínka jsou v projednávané věci splněny. Vrácení žádosti o dočasnou ochranu pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do práv žalobkyně. Svou povahou tento úkon žalovaného, který je nepochybně zaměřen přímo proti žalobkyni, není rozhodnutím a jeho zákonnost je přezkoumatelná v řízení o zásahové žalobě (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017 č. j. 10 Azs 153/2016-52).
14. Zbývá tedy posoudit podmínku třetí, tj. zákonnost postupu žalovaného. Klíčovou otázkou je, zda žalovaný použil institut nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina v rozporu s právem EU, či nikoli. Soud připomíná, že dle § 5 odst. 1 Lex Ukrajina je žádost o udělení dočasné ochrany nepřijatelná, jestliže:
 - c) je podána cizincem, který *o dočasnou ochranu nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,*
 - d) je podána cizincem, kterému *byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,*
 - f) je podána cizincem, který *je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3*
15. Soud nepřehlédl, že žalobkyně v žalobě nevznesla námitky, které by přímo zpochybňovaly postup žalovaného dle § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina. Přitom je to právě žalobkyně, kdo svými tvrzeními vymezuje rozsah nalézacího řízení ve věci ochrany před nezákonným zásahem. Pokud žalobkyně setrvala na tom, že soud měl hodnotit vrácení jeho žádosti optikou § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina, pak soud nemohl tento požadavek z vlastní iniciativy měnit. Nemohl ji ani (hmotněprávně) poučit o tom, že v žalobě poukázala na nesprávný důvod nepřijatelnosti [§ 5 odst. 1 písm. d) místo správného § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina]. Tím by totiž vystoupil z role nezávislého orgánu. Bylo povinností žalobkyně, která se nechala zastoupit právní profesionálkou, aby v reakci na vyjádření

žalovaného k žalobě vymezila konkrétní námitky, které by zpochybňovaly postup žalovaného dle § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina.

16. Navzdory tomu, že žalobní námitky mířily na jiný rozhodovací důvod, jenž žalovaný v posuzované věci nevyužil [§ 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina], byly samy o sobě způsobilé zpochybnit i postup žalovaného dle § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina. Vymezila-li se totiž žalobkyně proti tomu, že žalovaný shledal její žádost nepřijatelnou z důvodu získání dočasné ochrany v minulosti v Rumunsku [důvod nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina], postačovalo to na daném skutkovém a právním půdorysu k tomu, aby se soud zabýval zákonností závěru žalovaného o nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina. Za úspěšností nedostatečně zacílených námitek žalobkyně totiž stojí vlastní konstrukce § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina, který se použije při kumulativním splnění dvou samostatných podmínek (k tomu podrobněji dále).
17. Jakkoliv se v projednávané věci soud zabývá nepřijatelností žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina, na tento důvod nepřijatelnosti je třeba – i s ohledem na jeho vymezení – nahlížet ve smyslu dosavadní judikatury k důvodům nepřijatelnosti dle písm. c) a d) téhož zákona. Ostatně i žalovaný ve vyjádření k žalobě omezil valnou většinu svých argumentů na to, že z práva EU nelze dovodit právo žadatelů přemístit se do jiného členského státu (sekundární pohyb).
18. SDEU se sice ve věci *Krasiliva* explicitně nezabýval otázkou nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina, tj. případem, kdy žadatel již disponuje dočasnou či mezinárodní ochranou jiného členského státu EU, na uvedené rozhodnutí SDEU ovšem navázal Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, a ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42. Z nich vyplývá, že důvod nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina je rozporný s právem EU. Žádost je nutné ve správním řízení projednat věcně, přičemž žadateli, který již disponuje dočasnou ochranou či jiným dlouhodobým pobytovým oprávněním v členské zemi EU, je nutné umožnit nechat si existující dočasnou či mezinárodní ochranu zneplatnit. Učiní-li tak, bude mu udělena dočasná ochrana, v opačném případě bude jeho žádost zamítnuta.
19. Úvahy žalovaného stran neupravení druhotného pohybu ve směrnici o dočasné ochraně jsou s výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu v rozporu. V ní je totiž dovozeno, že mají-li osoby dle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále jen „prováděcí rozhodnutí 2022/382“), právo zvolit si hostitelský členský stát, a nebude-li současně vůči nim uplatněn čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, pak z toho vyplývá rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU, jinak by výluka z aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně postrádala smysl.
20. Soud neshledává, že by tyto závěry Nejvyššího správního soudu byly rozporné se smyslem a účelem směrnice o dočasné ochraně. Směrnice o dočasné ochraně sice skutečně blíže neupravuje případy druhotného pohybu mimo žalovaným citovaný čl. 15 a 26, to ovšem neznamená, že by druhotný pohyb sama zakazovala.
21. Žalovanému lze přisvědčit, že členské státy mohou přijmout úpravu nad minimální standard směrnice. Aplikace přerozdělovacího mechanismu dle čl. 26 směrnice o dočasné ochraně ani v případě možnosti volného výběru členského státu pro účely druhotného pohybu přitom

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

není omezena, když aplikace daného mechanismu je na základě čl. 26 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně beztak odvislá od souhlasu dotčených přemísťovaných osob – uvedené ustanovení by postrádalo smysl, pokud by čl. 26 směrnice o dočasné ochraně bylo možné aplikovat i bez souhlasu přemísťovaných osob, protože ty by se v takovém případě mohly vrátit nazpět. Článek 15 směrnice o dočasné ochraně sice při otevření možnosti druhotného pohybu není příliš potřebný, je ale nutné zohlednit, že se jedná o obecný minimální standard. Prováděcí rozhodnutí 2022/382 i prováděcí rozhodnutí 2025/1460 se nadto k druhotnému pohybu držitelů dočasné ochrany vyjádřila v tom smyslu, že je na základě dohody států vyloučena aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně – uvedený postup fakticky a v souladu s čl. 11 směrnice o dočasné ochraně prakticky vyprázdnil povinné slučování rodin dle čl. 15 směrnice o dočasné ochraně, protože generální výluka jakékoliv aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně má za faktický následek nutnost otevřít druhotný pohyb napříč členskými státy nejen fakticky, ale rovněž i legálně.

22. Žalovaný dovozuje neexistenci práva na druhotný pohyb z aktualizovaného znění recitálu prováděcího rozhodnutí 2025/1460, konkrétně z recitálů (5) a (6).
23. Podle recitálu (5) Prováděcího rozhodnutí č. 2 „[v] souvislosti s aktivací směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice {směrnice 2001/55/ES} na osoby, které požívají dočasné ochrany v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přesouvají bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak“.
24. Podle recitálu (6) Prováděcího rozhodnutí č. 2 „[s] ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě“.
25. Žalovaný ovšem uvedené recitály ovšem dezinterpretuje, je-li přesvědčen o tom, že uvedená ustanovení *a priori* vylučují právo druhotného pohybu. Recitály sice upřesňují, jak by mělo být prováděcí rozhodnutí 2022/382 interpretováno, výslovně ale nezakotvují, že by jednou udělená dočasná ochrana automaticky znamenala zákaz poskytnutí dočasné ochrany v jiném členském státě. Recitál (6) lze totiž bez problému interpretovat tak, že se tím aprobejuje již SDEU přijatý závěr ve věci *Krasiliva*, že členské státy mohou odeprít dočasnou ochranu u osoby, která již disponuje dočasnou ochranou v jiném členském státě, přičemž se takto udělené dočasně ochrany nehodlá vzdát. Recitál (5) pak upřesňuje, že se výluka aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně nevztahuje na osoby, které požívají dočasnou ochranu v jiném členském státě, přičemž se bez povolení přesouvají na území jiného členského státu, což lze interpretovat tak, že se výluka čl. 11 nevztahuje na osoby, které požívají dočasnou ochranu v jednom členském státě, ale snaží se fakticky pobývat ve druhém členském státě. Ani v jednom recitálu se tudíž neřeší explicitně situace, které jsou primárním průvodním jevem druhotných pohybů v ČR, tj. situace, kdy ukrajinský uprchlík již nepožívá výhod plynoucích z dočasné ochrany v určitém členském státě, protože se této ochrany vzdal, či mu byla ukončena jinak, načež si požádá o udělení dočasné ochrany v ČR. Shora popsané situace se explicitně vyjadřují pouze k případům, které ovšem i dle judikatury SDEU i Nejvyššího správního soudu nebyly dovolené, tj. k případům, kdy se ukrajinský uprchlík domáhá získání dočasné ochrany souběžně ve větším počtu členských států.
26. Z prováděcího rozhodnutí 2025/1460 ani z Legis Ukrajina tudíž nevyplývá závěr žalovaného, že ukrajinský uprchlík, který požádal o dočasnou ochranu v určitém členském

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

státě EU, již může nadále úspěšně čerpat dočasnou ochranu výlučně v tomto členském státě. Byť žalovaný takto konstantně interpretuje § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina, v rámci soudního přezkumu je mu tato interpretace opakovaně vytýkána jako vadná.

27. Soud konstatuje, že důvod pro vrácení žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné dle § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina představuje sloučení a reformulaci důvodů dle písmen c) a d) téhož odstavce, přičemž vede ke stejným důsledkům pro žadatele o dočasnou ochranu. Jediná změna spočívá v tom, že možnosti aplikovat tento postup má předcházet oznámení žalovaného dle § 3 odst. 3 Legis Ukrajina určené Evropské komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob.
28. Soudu ovšem není zřejmé, proč by takové oznámení mělo mít vliv na judikaturou dovozené závěry o možnosti druhotného pohybu držitelů dočasné ochrany. Nejvyšší správní soud tuto možnost dovodil z čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí 2022/382 a současného vyloučení aplikace č. 11 směrnice o dočasné ochraně. Na tom se nic nezměnilo, změnila se pouze vnitrostátní úprava, která však musí být v souladu s právem EU.
29. Oznámení dle § 3 odst. 3 Legis Ukrajina určené Evropské komisi se svou povahou blíží oznámení dle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně. Jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU. Jde tedy o politický akt, z něhož nelze dovozovat legislativní důsledky (překonání judikатурních závěrů), tj. ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Rozdíl obou citovaných právních úprav spočívá v zásadě jen v tom, že § 3 odst. 3 Legis Ukrajina hovoří o riziku vyčerpání kapacit, zatímco čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně až o překročení kapacit.
30. Z pohledu soudu tak § 3 odst. 3 Legis Ukrajina představuje zakotvení institutu, který už v právu EU existuje, ovšem způsobem, jenž je v rozporu se směrnicí o dočasné ochraně. Z ní totiž neplyne, že by oznámení členského státu o tom, že byla překročena jeho kapacita pro přijetí osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu, mělo jakékoli důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu. V případě § 3 odst. 3 Legis Ukrajina ani nedošlo k překročení kapacity, pouze to hrozí, jedná se tedy o méně závažný stav, než který předvídá směrnice o dočasné ochraně.
31. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina je nadto zjevně diskriminační, neboť se má týkat selektivně jen těch žadatelů, kteří se dožadují svého práva druhotného pohybu.
32. Měl-li tedy zákonodárce v úmyslu překonat závěry judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. stenoprotokol 140. schůze PSP ČR ze dne 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy), pak k tomu tímto způsobem z výše uvedených důvodů dojít nemohlo. Zatímco závěry dosavadní judikatury bezvýhradně platí pro první podmínku dle § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina, nová druhá podmínka spočívající v oznámení dle § 3 odst. 3 Legis Ukrajina není ve světle práva EU sama o sobě způsobila založit nepřijatelnost žádosti.
33. Žalovaný tudíž v této věci nepostupoval v souladu s právem, jak bylo vyloženo ve shora citované judikatuře Nejvyššího správního soudu, jejíž závěry jsou plně aplikovatelné i na § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina. Nejvyšší správní soud dovodil, že druhotný pohyb osob ve smyslu § 3 Legis Ukrajina je přípustný za podmínky, že takové osoby nepoživají ve stejný moment dočasné či mezinárodní ochrany ve více než jednom členském státě EU, a že o žádosti o dočasnou ochranu je nutné vést řádné správní řízení. Jelikož tyto závěry

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

nezpochybňuje ani přijaté prováděcí rozhodnutí 2025/1460, měl žalovaný v této věci nejprve postavit najisto, zda žalobkyně aktuálně je či není držitelkou dočasné ochrany v Rumunsku. V tomto směru ale nepostačí paušální odkaz na informační systém Temporary Protection Platform, u něhož není dán princip materiální publicity. V této souvislosti je nutné dodat, že pokud v současnosti žalobkyně nedisponuje dočasnou ochranou Rumunska, pak na ní nelze vztáhnout § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina ani § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina. Cílem Legis Ukrajina dle názoru soudu nebylo zamezit ukrajinským uprchlíkům přístup k dočasné ochraně, pokud nejsou pod mezinárodní či dočasnou ochranou některého z členských států EU. Takový postup by buďto nutil uprchlíky vracet se do země původu, což není možné v důsledku panujícího válečného konfliktu, nebo pobývat na území ČR bez pobytového oprávnění či se pokusit získat dočasnou či mezinárodní ochranu v jiném členském státu EU. Obě tato řešení jsou přitom nežádoucí –právní řád nelze vykládat restriktivně, aby docházelo k systematickému nárůstu počtu osob bez pobytového oprávnění v ČR, stejně jako není možné, aby byli uprchlíci bez právního titulu *de facto* nuceni opustit území ČR. Takový postup nadto obchází dohodnutou neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Byť žalovaný uzavírá, že Lex Ukrajina i evropské předpisy zakládají pouze možnost opětovně požádat o dočasnou ochranu v členském státě, v němž již v minulosti byla žadateli dočasná ochrana udělena, tento závěr žalovaného nevyplývá ze shora uvedených předpisů, ani není opodstatněný v teleologické rovině.

34. Po případném zjištění, že žalobkyně v současnosti stále disponuje dočasnou ochranou v Rumunsku, měl žalovaný ověřit, zda Rumunsko nespojuje s přiznáním dočasné ochrany v jiném státě EU *ex lege* zánik dočasné ochrany v Rumunsku analogicky k § 5 odst. 8 písm. b) Legis Ukrajina, a pokud by tomu tak nebylo, měl žalobkyni poučit o možnosti zneplatnění své případně stále existující dočasné ochrany v Rumunsku, jelikož není v souladu s právními předpisy možné souběžně požívat dočasnou ochranu ve více státech EU. Protože tak žalovaný neučinil, postupoval v této věci nezákonně.
35. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto prvním výrokem rozsudku deklaroval nezákonnost namítaného zásahu. Druhým výrokem rozsudku pak zakázal žalovanému, aby pokračoval v porušování práva žalobkyně na podání žádosti o dočasnou ochranu a obnovil stav před označením žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu jako nepřijatelné.
36. Soud neshledal důvod provádět ve věci samé dokazování a za tím účelem nařídil ústní jednání, neboť veškeré podklady a listiny, z nichž při rozhodování vycházel a jichž se procesní strany dovolávaly ve svých podáních, jsou obsaženy v žalobkyní i žalovaným doložených písemnostech, které jsou oběma stranám známy. O věci proto soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez nařízení jednání (žalovaný s rozhodnutím bez nařízení jednání výslovně souhlasil, žalobkyně se ve stanovené lhůtě nevyjádřila).
37. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto má proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení tvořených v tomto případě pouze náklady na zastoupení advokátkou. Jejich výši soud určil v souladu s vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném ke dni provedení jednotlivých úkonů. Náklady řízení by za běžných okolností spočívaly v:
 - a) odměně za dva úkony právní služby po 4 620 Kč: převzetí a přípravu zastoupení, sepsí žaloby [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) ve znění účinném od 1. 1. 2025].

- b) paušální náhradě hotových výdajů 450 Kč za každý z těchto dvou úkonů (§ 12 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném od tohoto data).
 - c) částce 2 130 Kč odpovídající DPH v sazbě 21 % z položek a) a b), zaokrouhlená na celé koruny nahoru, jelikož žalobcova zástupkyně osvědčila, že je plátkyní DPH (§ 57 odst. 2 s.ř.s.).
38. Soud ovšem zjistil okolnosti zvláštního zřetele hodné (§ 60 odst. 7 s. ř. s.), pro které žalobkyni nepřiznal celou částku nákladů řízení. Navzdory důvodu odmítnutí žádosti uvedenému ve formuláři žádosti se totiž žalobkyně důsledně nevymezila proti postupu dle § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina. Tím, že právní zástupkyně žalobkyně své námitky bez dalšího převzala z jiných obdobných řízení, v nichž však žalovaný aplikoval jiný „rozhodovací“ důvod, vytvořila prostor pro závěr soudu, že úkony právní služby nepředstavovaly beze zbytku účelně uplatněný náklad řízení. Na tom nic nemění skutečnost, že v důsledku shora uvedeného výkladu [kumulativních podmínek § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina] žalobkyně nakonec v řízení uspěla. Soud proto žalobkyni přiznal pouze polovinu nákladů vynaložených na zastoupení advokátkou (5 070 Kč) a tomu odpovídající náhradu DPH zaokrouhlenou na celé koruny nahoru (1 065 Kč). Celkem tedy soud přiznal na náhradě nákladů řízení žalobkyni částku 6 135 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám její právní zástupkyně (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 25. listopadu 2025

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu